



АНТИМОНОПОЛЬНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНИ
ЛЬВІВСЬКЕ ОБЛАСНЕ ТЕРИТОРІАЛЬНЕ ВІДДІЛЕННЯ

РІШЕННЯ
АДМІНІСТРАТИВНОЇ КОЛЕГІЇ

22 липня 2016р.

Львів

№ 30 р/к

Справа № 2-01-35/2015

Про порушення законодавства
про захист економічної конкуренції
та накладення штрафу

Адміністративна колегія Львівського обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України, розглянувши матеріали справи № 2-01-35/2015 про порушення законодавства про захист економічної конкуренції ПП «ОККО-НАФТОПРОДУКТ» та ТОВ «ВОГ РІТЕЙЛ» у вигляді вчинення антиконкурентних узгоджених дій,

ВСТАНОВИЛА:

В ході дослідження ринків роздрібною реалізації нафтопродуктів у Львівській області, на підставі подання другого відділу досліджень та розслідувань від 08.04.2015 року № 55/2 про ознаки вчинення ПРИВАТНИМ ПІДПРИЄМСТВОМ «ОККО-НАФТОПРОДУКТ» (бренд ОККО) (ідентифікаційний код – 33670361, місцезнаходження: 79056, м. Львів, вул. Пластова, 1) (надалі – ПП «ОККО-НАФТОПРОДУКТ») та ТОВАРИСТВОМ З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ «ВОГ РІТЕЙЛ» (Бренд WOG), (ідентифікаційний код – 37821544, місцезнаходження: 43010, м. Луцьк, вул. Кременецька, 38) (надалі – ТОВ «ВОГ РІТЕЙЛ») порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого частиною третьою статті 6, пунктом 1 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді вчинення антиконкурентних узгоджених дій суб'єктів господарювання на ринку роздрібною реалізації дизельного пального в межах Львівської області адміністративною колегією Львівського обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України (надалі - Відділення) прийнято розпорядження від 10.04.2015 року № 35рп/к про початок розгляду справи № 2-01-35/2015(надалі - Справа).

В результаті збирання та аналізу доказів, з'ясування дійсних обставин Справи встановлено наступне,

Ринки роздрібної реалізації високооктанових бензинів та дизельного пального у Львівській області є висококонцентрованими, зі сталою структурою. Основними учасниками ринку є ПП «ОККО-НАФТОПРОДУКТ» та ТОВ «ВОГ РІТЕЙЛ». У територіальних межах ринку, який характеризується стабільним колом споживачів, сукупні частки зазначених вище суб'єктів господарювання є значними для можливості впливу на цей ринок. В окремих випадках (товарних та територіальних межах) становище вищевказаних суб'єктів господарювання (далі – Операторів) має структурні ознаки монопольного (домінуючого) становища.

ПП «ОККО-НАФТОПРОДУКТ» є юридичною особою та зареєстровано виконавчим комітетом Львівської міської ради 24.09.2009 року, № запису 14151020000022618, ідентифікаційний код - 366703161, місцезнаходження: 79056, м.Львів, вул. Пластова 1.

Згідно з довідкою з ЄДРПОУ від 30.11.2012 року серії № 721331 одним з видів діяльності ПП «ОККО-НАФТОПРОДУКТ» є роздрібна торгівля паливом (47.30).

ПП «ОККО-НАФТОПРОДУКТ» на АЗС використовує знак для товарів та послуг «ОККО».

Згідно з інформацією ПП «ОККО-НАФТОПРОДУКТ» (лист від 14.05.2015 року №8-926), постачальником світлих нафтопродуктів є ПРИВАТНЕ ПІДПРИЄМСТВО «ОККО-БІЗНЕС КОНТРАКТ» (комітент) (ідентифікаційний код – 33614922, місцезнаходження: м. Київ, вул. Набережно-Хрещатицька, буд. 15-17/18). Відповідно до умов договору комісії ОБК/1-3-15/16 від 01.02.2015 року право власності на світлі нафтопродукти, що передаються комітентом Підприємству на реалізацію, до Підприємства не переходить, як і право власності на грошові кошти (виручку) від реалізації Підприємством нафтопродуктів третім особам. Підприємство, згідно з інструкцією про застосування плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій, затвердженою Наказом Міністерства України №291 від 30.11.1999 року, не зобов'язане обліковувати вартість переданих Підприємству та реалізованих Підприємством світлих нафтопродуктів за договором комісії. Згідно з умовами договору комісії, світлі нафтопродукти передаються Підприємству комітентом без зазначення вартості. Також, Підприємство повідомило Відділення про те, що не здійснює калькуляцію на зміну кожної ціни по кожній марці пального. При визначенні ринкової ціни реалізації пального третім особам, Підприємство враховує такі фактори, як наявність залишків та перспектив з постачання пального комітентом, конкурентне середовище на ринку, витрати Підприємства, пов'язані з реалізацією пального третім особам, коливання попиту на товари в Україні та світовому ринку, тенденції, припущення та прогнози ситуації на ринку нафтопродуктів.

Отже, згідно з умовами договору комісії ПП «ОККО-БІЗНЕС КОНТРАКТ» є власником високооктанового бензину та дизельного пального до моменту його реалізації третім особам. При цьому ПП «ОККО-НАФТОПРОДУКТ» самостійно визначає роздрібну ціну реалізації нафтопродуктів та зобов'язаний діяти в інтересах ПП «ОККО-БІЗНЕС КОНТРАКТУ». Крім цього, розмір комісійної винагороди ПП «ОККО-НАФТОПРОДУКТ» напряму залежить від встановленої ним роздрібної ціни реалізації нафтопродуктів.

Таким чином, як ПП «ОККО-БІЗНЕС КОНТРАКТ», так і ПП «ОККО-НАФТОПРОДУКТ» зацікавлені в отриманні вигоди від реалізації нафтопродуктів та можуть отримувати такі вигоди в разі вчинення порушення законодавства про захист економічної конкуренції на відповідних ринках.

ПП «ОККО-БІЗНЕС КОНТРАКТ» та ПП «ОККО-НАФТОПРОДУКТ» входять до складу єдиного суб'єкта господарювання, який діє на ринку роздрібною реалізації дизельного пального у Львівській області.

У розумінні статті 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції» ПП «ОККО-НАФТОПРОДУКТ» є суб'єктом господарювання та діє на ринку роздрібною реалізації дизельного пального у Львівській області.

ТОВ «ВОГ РІТЕЙЛ» є юридичною особою та зареєстровано реєстраційною службою Луцького міського управління юстиції Волинської області 27.07.2011 року, ідентифікаційний код - 37821544, місцезнаходження: 43010, м. Луцьк, вул. Кременецька, 38.

Відповідно до довідки ЄДРПОУ від 18.10.2013 року серії АА № 910010 одним із видів діяльності ТОВ «ВОГ РІТЕЙЛ» є роздрібна торгівля паливом (47.10).

ТОВ «ВОГ РІТЕЙЛ» на АЗС використовує знак для товарів та послуг «WOG».

Згідно з інформацією ТОВ «ВОГ РІТЕЙЛ» (лист від 15.05.2015 року №8-945), постачальником світлих нафтопродуктів є: ТОВ «ВОГ ТРЕЙДІНГ» (ідентифікаційний код - 38390515, місцезнаходження: 01042, м. Київ, вул. Ак. Філатова, 22/8, офіс 201), та ТОВ «БНК УКРАЇНА» (ідентифікаційний код - 36949031, місцезнаходження: 01033, м. Київ, вул. Жилянська, 48,50А).

ТОВ «ВОГ РІТЕЙЛ» придбаває нафтопродукти централізовано. В областях здійснюють свою діяльність регіональні та обласні дирекції товариства, які не мають статусу юридичної особи. Підприємство придбаває нафтопродукти та передає їх на реалізацію в області через АЗС та нафтобази внаслідок внутрішнього переміщення по мірі виникнення потреб.

Через мережу АЗС WOG здійснюється реалізація моторних бензинів та імпортного дизельного пального виключно виробництва стандартів Євро 5.

У розумінні статті 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції» ПП «ОККО-НАФТОПРОДУКТ» є суб'єктом господарювання та діє на ринку роздрібною реалізації дизельного пального у Львівській області.

ПП «ОККО-НАФТОПРОДУКТ» та ТОВ «ВОГ РІТЕЙЛ» (надалі Відповідачі) є конкурентами на одному товарному ринку у Львівській області, та не пов'язані відносинами контролю.

Дослідження ринків, визначення територіальних (географічних), товарних меж ринків та визначення часток суб'єктів господарювання на них проводилося згідно з Методикою визначення монопольного (домінуючого) становища суб'єктів господарювання на ринку, затвердженою розпорядженням Антимонопольного комітету України від 05.03.2002 року №49-р, зареєстрованою у Міністерстві юстиції України 01.04.2002 року за №317/6605 (надалі Методика).

Ринок роздрібною реалізації дизельного пального є регіональними, його утворюють відносини щодо роздрібною реалізації дизельного пального, що використовуються в двигунах внутрішнього згоряння.

Під роздрібною реалізацією розуміється продаж дизельного пального через АЗС кінцевому споживачу, який використовує цей товар як моторне паливо, незалежно від форми розрахунків (готівка, безготівка, старт-карти, талони, тощо).

Згідно із Правилами роздрібною торгівлі нафтопродуктами, затвердженими постановою Кабінету Міністрів України від 20.12.1997 року №1442, роздрібна торгівля моторними бензинами та дизельним паливом має здійснюватись виключно на автозаправних станціях (АЗС) із застосуванням спеціального обладнання з дотриманням відповідних стандартів, норм та правил, передбачених чинним законодавством.

Отже, основною споживчою властивістю роздрібною реалізації нафтопродуктів, що використовуються як моторне пальне, є відпуск цих нафтопродуктів на АЗС із застосуванням спеціального обладнання (паливо-роздавальних колонок).

За споживчими властивостями та функціональним призначенням моторні бензини (високооктанові, низькооктанові) та дизельне пальне не є взаємозамінними між собою, оскільки призначені для двигунів різного типу та різних конструкцій, або двигуни потребують технічного переобладнання автомобілів.

Роздрібна реалізація дизельного пального, що здійснюється на автозаправних станціях, не має еквівалентних замінників.

Таким чином, товарним ринком є роздрібна реалізація дизельного пального (або їхніх аналогів).

Територіальними межами ринку роздрібною реалізації дизельного пального є Львівська область.

Потенційними конкурентами учасників ринку у визначених Територіальних межах є суб'єкти господарювання, що мають економічні можливості для вступу на ринок.

Бар'єрами для вступу потенційних конкурентів на ринок роздрібною реалізації дизельним паливом є:

- адміністративні обмеження, пов'язані з необхідністю одержання згоди органів місцевого самоврядування на оренду земельної ділянки для розміщення АЗС, а також погодження з відповідними органами внутрішніх справ та територіальними органами Мінприроди;
- економічні обмеження, пов'язані з необхідністю залучення значних коштів для будівництва АЗС, поповнення обігових коштів тощо.

Наведене свідчить про наявність суттєвих бар'єрів для вступу на ринок роздрібною реалізації дизельним паливом та неможливість вступу на цей ринок нових учасників у короткий строк.

На ринку роздрібною реалізації дизельного пального за результатами дослідження здійснює діяльність 46 суб'єктів господарювання, які реалізують пальне через 363 АЗС.

Ринки роздрібною реалізації дизельного пального в межах Львівської області є висококонцентрованими, зі сталою структурою. Протягом останніх років два найбільших учасники ринку займали близько його 50 відсотків, при цьому склад цих учасників залишався незмінним (компанії, які працюють під брендами ОККО, WOG).

ПП «ОККО НАФТОПРОДУКТ» та ТОВ «ВОГ РІТЕЙЛ» торгують імпортованими нафтопродуктами та встановлюють роздрібні ціни на найвищому рівні.

Під час дослідження ринку роздрібною реалізації дизельного пального встановлено, що починаючи з 14 січня 2015 року до 25 лютого 2015 року роздрібні ціни на дизельне пальне на АЗС у Львівській області почали стрімко зростати і з 26.02.2015 року тримались на рівні 27,99 грн., а починаючи з 05 березня 2015 року ціна на дизельне пальне у ПП «ОККО-НАФТОПРОДУКТ» та у ТОВ «ВОГ-РІТЕЙЛ» одночасно почала знижуватись.

Так, згідно з моніторингом Відділення за період з 14 січня 2015 року до 25 лютого 2015 року у Відповідачів роздрібні ціни на дизельне пальне у Львівській області зросли на 0,50 – 12,60 грн. за літр. Динаміка змін роздрібних цін наведена на *рис. 1*.

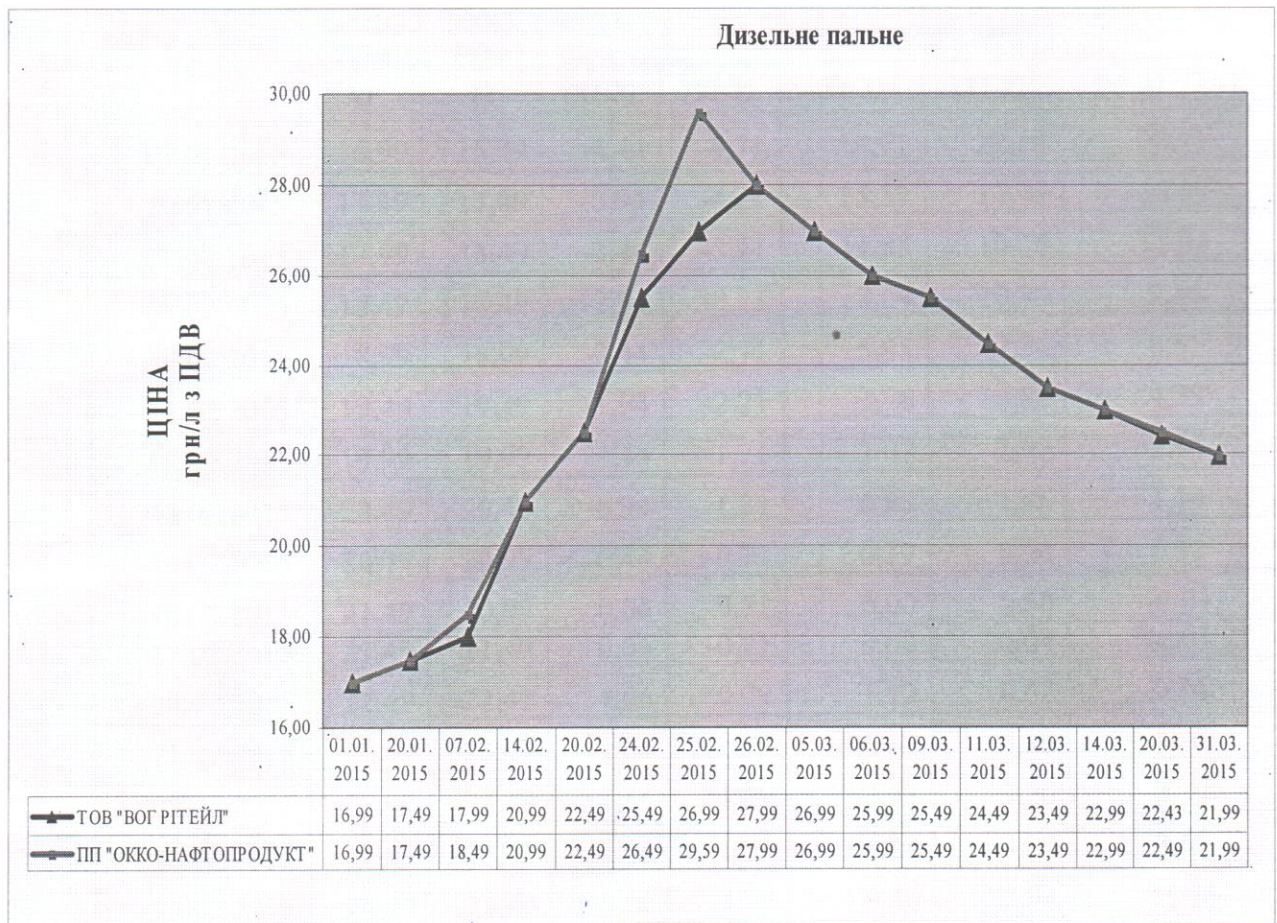


Рис. 1. Динаміка роздрібних цін на дизельне пальне у січні-березні 2015 р.

З наведеного на рис.1 видно, що вищевказані Оператори піднімали та знижували роздрібні ціни на дизельне паливо до однакового рівня практично одночасно (в один день, або з різницею в 1-2 дні). При цьому ціни на нафтопродукти встановлювалися на абсолютно однаковому рівні, або ж досягали цього рівня протягом невеликого проміжку часу. Наслідком таких дій суб'єктів господарювання є встановлення практично однакових роздрібних цін на дизельне паливо.

Дані моніторингу доводять, прогнозованість поведінки вищевказаних операторів протягом досліджуваного періоду.

З метою визначення схожості в діях Відповідачів щодо ціноутворення проаналізовано наявність взаємозв'язку між даними щодо цін Відповідачів шляхом розрахунку коефіцієнту кореляції між рядами їх цін роздрібної реалізації дизельного пального, що встановлені у період, який досліджується.

Коефіцієнт кореляції, розрахований для рядів даних цін роздрібної реалізації на дизельне пальне ПП «ОККО-НАФТОПРОДУКТ» та ТОВ «ВОГ РІТЕЙЛ» з 14 січня 2015 року до 26 лютого 2015 року у Львівській області, наведених у таблиці 1.

Дата	ОККО	WOG	Розрахункові дані				
	Ціна	Ціна	(X1-X)	(Y1-Y)	(X1-X) ²	(Y1-Y) ²	(X1-X)*(Y1-Y)
	X1	Y1					
01.01.2015	16,99	16,99	-4,44	-4,71	19,71	22,18	20,91
20.01.2015	17,49	17,49	-3,94	-4,21	15,52	17,72	16,59
07.02.2015	17,99	18,49	-3,44	-3,21	11,83	10,30	11,04
08.02.2015	18,49	18,49	-2,94	-3,21	8,64	10,30	9,44
10.02.2015	18,99	18,99	-2,44	-2,71	5,95	7,34	6,61
11.02.2015	19,49	19,49	-1,94	-2,21	3,76	4,88	4,29
12.02.2015	19,99	19,99	-1,44	-1,71	2,07	2,92	2,46
13.02.2015	20,49	20,49	-0,94	-1,21	0,88	1,46	1,14
14.02.2015	20,99	20,99	-0,44	-0,71	0,19	0,50	0,31
16.02.2015	21,49	20,99	0,06	-0,71	0,00	0,50	-0,04
17.02.2015	21,49	21,49	0,06	-0,21	0,00	0,04	-0,01
20.02.2015	22,49	22,49	1,06	0,79	1,12	0,62	0,84
21.02.2015	22,49	23,49	1,06	1,79	1,12	3,20	1,90
22.02.2015	22,99	23,49	1,56	1,79	2,43	3,20	2,79
23.02.2015	23,49	23,49	2,06	1,79	4,24	3,20	3,69
24.02.2015	24,49	26,49	3,06	4,79	9,36	22,94	14,66
25.02.2015	27,99	29,59	6,56	7,89	43,03	62,25	51,76
26.02.2015	27,99	27,99	6,56	6,29	43,03	39,56	41,26
Сума	385,82	390,92	0	0	172,94	213,18	189,63
Середня ціна	21,43	21,7					
<i>r</i>_{xy}	0,99						

Таблиця 1. Коефіцієнт кореляції *r*, розрахований для окремих пар цінових рядів

Коефіцієнт кореляції 0,99, що наближено до одиниці для дизельного пального свідчить про тісну взаємозалежність цінових траєкторій зазначених суб'єктів господарювання та підтверджує схожість їх поведінки та пряму залежність між динамікою цін вищенаведених Операторів ринку.

Таким чином можна стверджувати про схожість дій ПП «ОККО-НАФТОПРОДУКТ» та ТОВ «ВОГ РІТЕЙЛ» на ринках роздрібної реалізації дизельного пального.

Втім матеріалами справи встановлено, що Відповідачі при роздрібній реалізації дизельного пального застосовують різні методики оцінки вибуття запасів: ТОВ «ВОГ РІТЕЙЛ» - за методом ФІФО (собівартості перших за часом надходження запасів); ПП «ОККО-НАФТОПРОДУКТ» - за методом середньозваженої собівартості.

Структура інших витрат також відрізняється в учасників ринку в залежності від наявності АЗС, нафтосковищ та транспорту.

Серед об'єктивних причин зростання роздрібних цін на дизельне пальне учасниками ринків зазначаються зростання світових цін на нафту, що, в свою чергу, призводить до зростання оптових цін на світові нафтопродукти, які в період з 14 січня 2015 року до 25 лютого 2015 року становили близько 80-90% від роздрібної ціни реалізації.

В ході проведення дослідження механізму встановлення Операторами роздрібних цін на дизельне пальне встановлено, що ПП «ОККО-НАФТОПРОДУКТ» та ТОВ «ВОГ РІТЕЙЛ» враховують при встановленні роздрібних цін ринковий фактор – співвідношення попиту та пропозиції на товар, а ТОВ «ВОГ РІТЕЙЛ» зазначило, що через мережу АЗС WOG здійснюється реалізація моторних бензинів та імпортного дизельного пального виключно виробництва стандартів Євро 5.

При цьому жоден з Операторів не проводив протягом досліджуваного періоду досліджень на предмет вивчення співвідношення попиту/пропозиції на ринку світлих нафтопродуктів, зокрема дизельного пального. Таким чином, відсутність інформації у Операторів про зміни попиту/пропозиції та еластичності попиту на товар виключає можливість коректного врахування цих величин при визначенні розміру роздрібних цін на дизельне пальне.

Ціна на імпортні моторні бензини та дизельне пальне залежить від щоденних змін світових значень вартості бензинів та дизельного пального відповідно до щоденних публікацій агентства PLATTS та курсу долара США, який в січні-лютому 2015р. стрімко зростає.

Протягом досліджуваного періоду Оператори здійснювали діяльність на ринку роздрібною реалізації дизельного пального на різних умовах: одні реалізували власне пальне, закуплене у постачальників, інші – не закуповували пальне, а працювали відповідно до договору комісії. Таким чином, одні Оператори в процесі ціноутворення могли враховувати фактичні ціни купівлі нафтопродуктів, тоді як інші, не здійснюючи закупівлі нафтопродуктів, могли враховувати лише тенденції, припущення та прогнози ситуації на ринку нафти та нафтопродуктів України та світу, щоденні публікації агентства PLATTS тощо. Варто зазначити, що Оператори, які здійснювали фактичну закупівлю дизельного пального, купляли пальне за різними гуртовими цінами.

Таким чином, Оператори здійснюють діяльність з реалізації пального на різних умовах. Крім того, підприємства несуть різні затрати на реалізацію пального. Також, на моменти підняття роздрібних цін у них були різні залишки дизельного пального.

Попри це, незважаючи на те, що закупівельні ціни на пальне є різними, умови здійснення діяльності з роздрібною реалізації пального також різні, відрізняються витрати підприємств на реалізацію пального та обсяги залишків – зростання роздрібних цін реалізації дизельного пального відбувалося на однаковому рівні та практично одночасно.

ПП «ОККО-НАФТОПРОДУКТ» в період з 14.01.2015 року до 25.02.2015 року підвищило вартість роздрібною реалізації дизельного пального на 11,00 грн./літр або 64,7% (з 16,99 грн./літр до 27,99 грн./літр).

ТОВ «ВОГ РІТЕЙЛ» в період з 14.01.2015 року до 25.02.2015 року підвищено вартість роздрібною реалізації дизельного пального також на 12,60 грн./літр або 74,1% (з 16,99 грн./літр до 29,59 грн./літр).

Додатково варто зазначити, що в лютому 2015 року ПП «ОККО-НАФТОПРОДУКТ» та ТОВ «ВОГ РІТЕЙЛ» встановили вартість реалізації дизельного пального вище ніж вартість бензинів марки А-92 і А-95.

Аналіз економічної ситуації на ринку роздрібною реалізації дизельного пального свідчить про відсутність об'єктивних економічних причин, які могли б обумовити одночасне підвищення роздрібних цін. Відповідачами на дизельне пальне в визначений період. Таке підвищення відбулося за рахунок збільшення торговельних надбавок.

Схоже підвищення цін на роздрібну реалізацію дизельного пального, що випереджає динаміку зростання оптових цін з урахуванням залишків без наявності

об'єктивних причин, дає змогу Відповідачам збільшити доходи від реалізації нафтопродуктів. Досягнення такого результату відповідає економічним інтересам кожного із вищезазначених суб'єктів господарювання, будучи для них фактором збільшення контролю на ринку, а саме над однією із його умов – рівнем ціни товару, з метою отримання додаткової виручки, що склалась, шляхом ведення самостійної цінової політики.

В даному випадку Відповідачі своїми діями спотворили цінове змагання один з одним, що призвело до обмеження можливості кожного із них встановити ціну нижче, ніж у конкурента.

Відповідачі в період порушення не здійснювали будь-яких конкурентних дій, направлених на зміну ситуації, що склалась, шляхом ведення самостійної цінової політики.

Слід зазначити, що підвищення цін Відповідачами на дизельне паливо відбулося за відсутністю на момент підвищення цін об'єктивних на те причин, оскільки Відповідачі, зокрема, застосовують різні методики оцінки вибуття запасів та мають різну кількість залишків палива при підвищенні оптових цін.

Відповідачі вчиняючи такі дії, не несуть витрати, пов'язані з ціновою змагальністю та можливими змінами обсягів попиту, та, як результат таких дій, нівелюють ризик втрат, пов'язаних з конкурентною боротьбою з іншими учасниками ринку.

Для досягнення даного результату дії Відповідачів взаємно доповнюють один одного, оскільки ведення одноманітної цінової політики при різних внутрішніх умовах господарювання неможливо без дотримання єдиної узгодженої поведінки на ринку роздрібною реалізації зазначених нафтопродуктів.

Відповідно до статті 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції» конкуренція – змагання між суб'єктами господарювання з метою здобуття завдяки власним досягненням переваг над іншими суб'єктами господарювання, внаслідок чого споживачі, суб'єкти господарювання мають можливість вибирати між кількома продавцями, покупцями, а окремий суб'єкт господарювання не може визначати умови обороту товарів на ринку.

В період вчинення антиконкурентних узгоджених дій певний рівень конкуренції на ринку залишився, але Відповідачі свідомо не змагались в частині встановлення роздрібних цін реалізації дизельного пального, що в свою чергу, у зв'язку з суттєвим впливом Відповідачів на ринок в цілому, призвело до обмеження конкуренції.

В результаті схожих дій Відповідачів відбулося обмеження конкуренції між ними, що дозволило їм за рахунок досягнення ринкової влади в період вчинення порушення підвищувати ціни понад рівень, що існував би за умови значної конкуренції на ринку роздрібною реалізації дизельного пального у Львівській області.

Зазначені обставини вказують на те, що зазначене стрімке і значне зростання роздрібних цін на дизельне паливо за відсутності об'єктивних підстав є наслідком антиконкурентних узгоджених дій Відповідачів.

Такі схожі дії є горизонтальними антиконкурентними узгодженими діями, що призвели до обмеження конкуренції на ринку роздрібною реалізації дизельного пального у Львівській області. В результаті таких дій споживачі придбавали зазначені нафтопродукти за завищеними цінами.

Отже, встановленими у Справі обставинами в їхній сукупності доведено, що дії ПП «ОККО-Нафтопродукт» та ТОВ «ВОГ Рітейл», які полягають у схожому підвищенні роздрібних цін на дизельне паливо, є порушенням законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченим частиною третьою статті 6 та пунктом

1 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді вчинення антиконкурентних узгоджених дій, а саме схожих дій на ринку роздрібної реалізації дизельного пального в межах Львівської області, які призвели до обмеження конкуренції, в той час коли аналіз ситуації на ринку товару спростовує наявність об'єктивних причин для вчинення таких дій.

На думку ПП «ОККО-НАФТОПРОДУКТ» та ТОВ «ВОГ РІТЕЙЛ» вони мали об'єктивні причини для підвищення вартості роздрібної реалізації дизельного пального з 14 січня 2015 року, які полягали у збільшенні курсу долара до гривні.

Втім, облікова ціна бензину, який реалізувався в період порушення суб'єктами господарювання залишалась на одному рівні, а саме в ПП «ОККО-НАФТОПРОДУКТ» в середньому 17,12 грн./літр та в ТОВ «ВОГ РІТЕЙЛ» в середньому 16,73 грн./літр. А ресурсу пального, виходячи із середніх обсягів реалізації дизельного пального, в січні-лютому 2015 року, вистачило б суб'єктам господарювання на 14 днів.

Окрім цього, порушення законодавства про захист економічної конкуренції вбачається у вчиненні Відповідачами схожих дій на ринку за відсутності об'єктивних причин для таких дій, а не у встановленні конкретним суб'єктом господарювання економічно необґрунтованих цін. Більш того, Відповідачі не пояснюють, чому ж за наявності різних постачальників та цін придбання товару, певної кількості залишків дизельного пального, різних витрат на заробітну плату, оренду АЗС, підвищення цін на дизельне пальне відбулося схоже і одночасно.

Отже, Відповідачі у справі не надали жодних доказів існування економічних чинників, що зумовили схоже підвищення цін на дизельне пальне, а в результаті проведення аналізу ситуації на відповідному ринку об'єктивних причин для одночасного підвищення Відповідачами роздрібних цін не виявлено.

У відповідь на подання про попередні висновки у Справі ПП «ОККО-НАФТОПРОДУКТ» та ТОВ «ВОГ РІТЕЙЛ» вказали на те, що вони мали об'єктивні причини для підвищення вартості роздрібної реалізації дизельного пального з січня 2015 року, які полягали у збільшенні курсу долара до гривні.

Втім, схожість дій даних Відповідачів полягала у тому, що ПП «ОККО-НАФТОПРОДУКТ» та ТОВ «ВОГ РІТЕЙЛ» у відповідний період з 14 січня 2015 року до 25 лютого 2015 року вчиняли однакові дії, по-перше, по підвищенню роздрібних цін на дизельне пальне, по-друге, синхронними змінами та підтримання їх на однаковому рівні, в той час коли придбання дизельного пального відбулось у різних постачальників та за різною ціною.

З врахуванням вищезазначеного «ОККО-НАФТОПРОДУКТ» та ТОВ «ВОГ РІТЕЙЛ» не змагались в частині встановлення роздрібних цін на реалізацію дизельного пального, що в свою чергу, призвело до обмеження конкуренції.

ПП «ОККО-НАФТОПРОДУКТ» та ТОВ «ВОГ РІТЕЙЛ» у наданих обґрунтуваннях акцентують увагу на економічному обґрунтуванні ціни, проте узгоджена поведінка Відповідачів полягає у встановленні, а саме підняття роздрібних цін на дизельне пальне до однакового рівня практично одночасно (в 1 день, або з різницею 1-2 дні).

ПП «ОККО-НАФТОПРОДУКТ» зокрема зазначило, що не є єдиним постачальником дизельного пального у Львівській області, отже, споживач має можливість здійснювати придбання дизельного пального як на АЗС ПП «ОККО-НАФТОПРОДУКТ» так і на інших АЗС, де ціни можливо були дешевші.

Втім, ПП «ОККО-НАФТОПРОДУКТ» та ТОВ «ВОГ РІТЕЙЛ» здійснюють діяльність з реалізації дизельного пального через 120 АЗС, що складає 56 % від

загальної кількості АЗС у Львівській області, що надає можливість Відповідачам спільно відчутно впливати на ринок, в тому числі шляхом обмеження конкуренції.

ПП «ОККО-НАФТОПРОДУКТ» зазначає, що Відділення не вірно застосувало положення Методики визначення монопольного (домінуючого) становища під час визначення територіальних меж ринку роздрібної реалізації дизельного пального, що в свою чергу призвело до невірної встановлення територіальних (географічних) меж ринку.

Однак, територіальним відділенням визначено територіальні межі, як регіональний ринок Львівську область в цілому, оскільки відповідно до диференціації ринку в усіх межах Львівської області роздрібні ціни на дизельне пальне в ПП «ОККО-НАФТОПРОДУКТ» та ТОВ «ВОГ РІТЕЙЛ» встановлювались на однаковому рівні.

Отже, ПП «ОККО-НАФТОПРОДУКТ» у справі не надало належних доказів існування економічних чинників, що зумовили схоже підвищення цін на дизельне пальне, а в результаті проведення аналізу ситуації на відповідному ринку об'єктивних причин для одночасного підвищення Відповідачами роздрібних цін не виявлено. Тому вказані заперечення не можуть бути взяті до уваги та спростовуються матеріалами Справи.

Разом з тим, ТОВ «ВОГ РІТЕЙЛ» визнало вчинення схожих дій в досліджуваній період без підписання прямих угод та звернулось до територіального відділення з проханням при прийнятті рішення врахувати, що «ВОГ РІТЕЙЛ» сприяло об'єктивному розглядові справи, а також бере активну участь в підтримці обороноздатності країни. Через благодійні фонди спрямовано понад 47 млн. грн. В тому числі надана матеріальна підтримка сім'ям учасників АТО в сумі 1 млн. 700 тис. грн., сім'ям військових, які загинули – 1 млн. 867 тис. грн., на лікування поранених – 1 млн. 271 тис. грн. Передано на потреби ВСУ (51 механізована бригада, 79 окрема аеромобільна бригада та інші батальйони), Національної гвардії: придбані автомобілі, обмундирування, бронезилети, теплові зори, біноклі, приціли, прилади нічного бачення, дизель-генератори, засоби зв'язку, медикаменти, вітаміни, пальне та інше.

При визначенні розміру штрафів враховано наступне:

- Порухення законодавства про захист економічної конкуренції ПП «ОККО-НАФТОПРОДУКТ» та ТОВ «ВОГ РІТЕЙЛ» вчинили вперше.
- ПП «ОККО-НАФТОПРОДУКТ» не визнало вчинення порушення.
- ТОВ «ВОГ РІТЕЙЛ» визнало вчинення порушення.

Враховуючи викладене, керуючись статтями 7, 12, 12-1 і 14 Закону України «Про Антимонопольний комітет України» (зі змінами), статтями 48, 50 і 52 Закону України «Про захист економічної конкуренції», пунктами 3, 11 Положення про територіальне відділення Антимонопольного комітету України, затвердженого розпорядженням Антимонопольного комітету від 23.02.2001 № 32-р, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 06.05.2001 за № 291/5482 (зі змінами) та пунктами 29, 31 Правил розгляду заяв і справ про порушення законодавства про захист економічної конкуренції, затверджених розпорядженням Антимонопольного комітету України від

19 квітня 1994 року № 5, зареєстрованих в Міністерстві юстиції України 06 травня 1994 року за № 90/299 (у редакції розпорядження Антимонопольного комітету України від 29 червня 1998 року №169-р) (із змінами), Адміністративна колегія Львівського обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України

ПОСТАНОВИЛА:

1. Визнати дії ПП «ОККО-НАФТОПРОДУКТ» та ТОВ «ВОГ РІТЕЙЛ» щодо узгодження своєї поведінки під час встановлення протягом січня - лютого 2015 року однакових або близьких за розміром цін на дизельне паливо, порушенням законодавства про захист економічної конкуренції, що передбачені частиною третьою статті 6 та пунктом 1 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції» у вигляді вчинення антиконкурентних узгоджених дій, шляхом встановлення протягом січня - лютого 2015 року однакових або близьких за розміром цін на дизельне паливо.
2. На підставі статті 52 Закону України «Про захист економічної конкуренції», за вчинене порушення законодавства про захист економічної конкуренції, вказане у пункті 1, накласти на ПП «ОККО-НАФТОПРОДУКТ» штраф у розмірі 68000 грн.
3. На підставі статті 52 Закону України «Про захист економічної конкуренції», за вчинене порушення законодавства про захист економічної конкуренції, вказане у пункті 1, накласти на ТОВ «ВОГ РІТЕЙЛ» штраф у розмірі 8000 грн.

Суб'єкти господарювання зобов'язані сплатити штраф у двомісячний строк з дня отримання рішення про накладення штрафу.

Згідно з частиною першою статті 60 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у разі незгоди з зазначеним рішенням, Відповідач має право оскаржити рішення органів Антимонопольного комітету повністю або частково до Господарського суду у двомісячний строк з дня одержання рішення. Цей строк не може бути відновлено.

Відповідно до частини восьмої статті 56 Закону України «Про захист економічної конкуренції» суб'єкт господарювання зобов'язаний протягом п'яти днів з дня сплати штрафу надіслати до Антимонопольного комітету України документи, що підтверджують сплату штрафу.

Голова Колегії

А. Басараба